

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Ένας γέρος με τεράστια φτερά»

Σκηνοθέτης: Μπιλ Μίτσελ, **Βοηθοί Σκηνοθέτες:** Πολ Πορτέλι, Μπεκ Άπελμι, Σηβ Τζέικομς
Συγγραφή κειμένων: Μερσέντες Κερν, **Σκηνογράφος:** Σου Χιλ, **Μουσική επιμέλεια:** Αντριάν Φρίντμαν.
Φωτισμοί: Γιώργος Κουκουμάς, **Παίζουν:** Όπα Ακούν, Μπεκ Άπελμι, Ντερμάν Ατίκ, Τζόνathan Γκρίμα, Άντρι Ευμίδου, Πολ Πορτέλι, Σηβ Τζέικομς, Μιχάλης Τερλικκός, Ραφαέλα Χατζημάρκου.

ΟΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ μου είναι φρέσκες, αποψινές. Και είναι άριστες. Απόψε ένας άγγελος πέταξε στον ουρανό της Λευκωσίας. Λυπάμαι που αυτό το σημείωμα θα δημοσιευθεί την επομένη της τελευταίας από τις τέσσερις παραστάσεις της παραγωγής «Ένας γέρος με τεράστια φτερά», λυπάμαι, επειδή δε θα προλάβω να πάρω μέρος στην από στομα σε στόμα διαφήμιση που απλώνεται στην πόλη αυτές τις μέρες.

Για το 3 islands project, τη θεατρική σύμπραξη της Κορνουάλης, της Μάλτας και της Κύπρου, διαβάσαμε με περιέργεια πριν από ένα χρόνο. Τότε στην Κύπρο έγινε κοινό εργαστήριο για τους μελλοντικούς εταίρους της σύμπραξης με θέμα το «Θέατρο Χώρου» («Site Specific Theatre»). Η λογοτεχνική του βάση — το διήγημα του Μαρκέσ «Ένας γέρος με τεράστια φτερά». Η πρώτη «πράξη» παίχτηκε στη Μάλτα τον Οκτώβριο του 2003. Η τελευταία θα παιχτεί στην Κορνουάλη το 2005. Η σειρά της Κύπρου να φιλοξενήσει το δρώμενο ήρθε το Μάιο του 2004.

Η αξιοποίηση του Χώρου στο θέατρο είναι θέμα που μπορεί να ερμηνευτεί με δύο τρόπους. Ο σκηνικός ή φυσικός χώρος ως καλούπι στο οποίο χύνεται το ζωντανό σκεπτικό για να υλοποιηθεί σε παράσταση, αυτό είναι η πρώτη ερμηνεία της έννοιας του θεατρικού «Χώρου». Η δεύτερη έχει να κάνει με το χώρο ως γεωπολιτιστική έννοια όπου το ντόπιο, το εθνικό και το στενά τοπικό, μέσα από βαθιά ενδοσκόπηση ξαφνικά γίνεται παγκόσμιο. Όπως είπε ο Χουάν Μίρο: «Για να είσαι αληθινά παγκόσμιος, πρέπει να είσαι αληθινά τοπικός».

Η καταπληκτική κυπριακή εκδοχή της παράστασης του «Γέρου με μεγάλα φτερά», η συμπαραγωγή του ΘΟΚ με το Kneehigh Theatre από την Κορνουάλη, πραγματεύεται και τις δύο έννοιες του θεατρικού Χώρου. Πρόκειται για ένα καταπληκτικό θέατρο του δρόμου, όπου η πομπή ηθοποιών και θεατών στον κυρίως χώρο της παράστασης πρόλογίζει αυτά που ακολουθούν, όπου η επιλογή του τόπου της παράστασης αμέσως πνίγει τον ιστορικό παλμό (Βενετσιάνικα τείχη, Λήδρα Πάλας, ερειπωμένοι σκελετοί σπιτιών, σημαίες, συνθήματα, σασκούλες με άμμο, τα ξέρετε), όπου η αξιοποίηση αυτού του περιβάλλοντος γεμίζει δημιουργικά, εφευρετικά και παιχνιδιάρικά την κάθε γωνιά, αναδεικνύει τις πέτρες, τα δένδρα, τα πάντα. Το θέμα του τοπικού και του παγκόσμιου λύνεται σ' αυτή την παρά-

σταση με πολύ πρωτότυπο τρόπο. Το χωριό Μαχαλέ είναι η πιο «τοπική», η πιο «εθνική», η πιο επαρχιώτικη, λαϊκή τρύπα που μπορεί να φανταστεί κανείς. Μόνο που... για ποια επαρχία πρόκειται, για ποια χώρα, ποιο έθνος; Οι χωριάτες κάτοικοι του Μαχαλέ σίγουρα μιλούν κάποια βαριά τοπολαλιά. Ποιας όμως γλώσσας; Το μείγμα «τοπικών» στοιχείων είναι καταπληκτικό, όπως και η απαράμιλλη μικτή γλώσσα, στην ο οποία ανακατεύτηκαν τα αγγλικά, τα ιταλικά (περίπου), τα ελληνικά

στη βαριά κυπριακή τους εκδοχή, τα τούρκικα... Όταν πνίανες τον εαυτό σου να μη χάνεις λέξη, να συντονίζεσαι με τα κυπριακά και μαλτέζικα(!) τραγούδια, να ταυτίζεσαι με τους έστω και λίγο, λόγω Μαρκέσ, Κολομβιανούς ορνιθοτρόφους του Μαχαλέ, οφείλεις σύγχαρητήρια στο σκηνοθέτη Μπιλ Μίτσελ και τους συνεργάτες που τόσο καθαρά έθεσαν το θέμα: «Είμαστε όλοι το ίδιο. Όμως... τι άραγε είμαστε;». Είμαστε αυτοί που η πίστη μας κατεβάζει αγγέλους από τον ουρανό ή αυτοί που τους μαδάμε

και ξεπουλάμε τα θαύματα που μας τυχαίνουν; Ο άγγελος στον ουρανό της Λευκωσίας ήξερε περισσότερες απαντήσεις από μας τους ανόητους.

Το Kneehigh Theatre της Κορνουάλης το συνάντησα πριν μερικά χρόνια στο φεστιβάλ του Εδιμβούργου με μια παραγωγή που μπαίνει στην πεντάδα, μη σας πω τριάδα καλύτερων παραστάσεων που έχω δει, τα «Κόκκινα παπούτσια» του Αντερσεν. Η κυπριακή πλευρά μήπε με δημιουργικότητα και χιούμορ σ' αυτό το θεατρικό παιχνίδι με τόσο άξιους εταίρους. Οι λύσεις της τεχνικής ομάδας, οι φωτισμοί του Γιώργου Κουκουμά, οι μουσικοί, ο τόσο καλός Μιχάλης Τερλικκός, ο Ντερμάν Ατίκ (φαινόταν σαν και οι δύο γέννημα-θρέμμα του Μαχαλέ), άξαφνα στάθηκαν δίπλα στους θαυμάσιους Σηβ Τζέικομς, Τζόνathan Γκρίμα, κ.ά., κ.ά.

Τα επιμέρους όχι και τόσο πετυχημένα όπως, ο τρίγλωσσος σχολιασμός από τις ψυχές των προγόνων, όπως η χαλαρότητα της αρχής, όπως κάποιες κοιλίες, θα φύγουν από τις αναμνήσεις μας. Η ασυνήθιστη αίσθηση του θεατή του ολικού θεάτρου, του θεάτρου Χώρου, η αίσθηση του «εντός» (σε αντίθεση με τη μονίμως «εκτός» στο θέατρο σκηνής) θα μείνει, όπως, βέβαια, και ο άγγελος στον ουρανό της Λευκωσίας. ●

